

«АШАИМИ» РМК
директорының
2024 жылғы 15 шілдедегі № 250-Ө
бұйрығымен
БЕКІТІЛДІ

Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігі Жер ресурстарын басқару комитетінің
шаруашылық жүргізу құқығындағы «Ауыл шаруашылығы аэрофотогеодезиялық іздестіру мемлекеттік
институты» (АШАИМИ) республикалық мемлекеттік кәсіпорнының

ПАРАҚОРЛЫҚПЕН КҮРЕС МЕНЕДЖМЕНТІ ЖҮЙЕСІ

ҰЙЫМ КОНТЕКСТІ

құжаттандырылған ақпараты

Алматы қ., 2024 ж.

МАЗМҰНЫ

1. Кіріспе	3
2. Контекст мақсаты	3
3. Ұйым сипаттамасы	3
4. Ұйымның жұмыс істеуінің сыртқы және ішкі ортасын талдау	6
5. Проблемалық мәселелерді шешу	6
6. Мүдделі тараптардың қажеттілігі мен үмітін түсіну	7
7. ПКМЖ-ны қолдану саласын айқындау	7
8. Парақорлықпен күрес менеджменті жүйесі	7
Қосымша	8

1. Кіріспе

Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігі Жер ресурстарын басқару комитетінің шаруашылық жүргізу құқығындағы «Ауыл шаруашылығы аэрофотогеодезиялық іздестіру мемлекеттік институты» (АШАИМИ) республикалық мемлекеттік кәсіпорны (бұдан әрі – Кәсіпорын) ұйымының контексті паракорлықпен күрес менеджменті жүйесі (бұдан әрі – ПКМЖ) тұрғысынан өз қызметінің мынадай негізгі міндеттері мен бағыттары айқындалған Кәсіпорынның стратегиялық құжаты болып табылады:

1) Қазақстан Республикасы мемлекеттік органдарының аэро және ғарыш түсірілімдері негізінде жоспарлы-картографиялық материалға, сондай-ақ мемлекеттік жер кадастры үшін жерге орналастыру жұмыстарына қажеттіліктерін қанағаттандырудағы қызмет сапасын арттыру;

2) Кәсіпорынның іскерлік беделін арттыру;

3) сыбайлас жемқорлықтың алдын алу, анықтау және оған қатысты шаралар қабылдау;

4) әлеуметтік және азаматтық жауапкершілікті қалыптастыру үшін оңтайлы жағдайларды дамыту;

5) мүдделі тараптардың қажеттіліктерін барынша толық қанағаттандыру.

2. Контекст мақсаты

Ұйымның контексті Кәсіпорынның қазіргі жағдайын талдауға негізделген және мынадай мақсаттарда әзірленген:

1) барлық мүдделі тараптардың талаптары мен үмітіне жауап беретін жоғары сапалы көрсетілетін қызметтерді қамтамасыз ету;

2) аэро және ғарыш түсірілімдері негізінде Қазақстан Республикасы мемлекеттік органдарының цифрлық ауыл шаруашылығы карталарындағы (оның ішінде ашық) қанағаттану деңгейін арттыру;

3) Кәсіпорында сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру.

Ұйым контекстінің негізгі мақсаты сыбайлас жемқорлық көріністеріне жол бермеу, лауазымды адамдар мен қызметкерлер арасында жағымсыз салдарларды, сондай-ақ олардың өз өкілеттіктерін жеке, топтық және өзге де қызметтік емес мүдделерде пайдалануына әкеп соғуы мүмкін іс-әрекеттерді жасауын уақтылы анықтау және болдырмау болып табылады.

3. Ұйымның сипаттамасы

Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігі Жер ресурстарын басқару комитетінің шаруашылық жүргізу құқығындағы «Ауыл шаруашылығы аэрофотогеодезиялық іздестіру мемлекеттік институты» (АШАИМИ) республикалық мемлекеттік кәсіпорны КСР Одағының Халықтыө егін шаруашылығы комиссариатының 1936 жылғы 8 маусымдағы № 240 бұйрығымен Мемлекеттік жерге орналастыру тресі жанындағы Қазақ ауыл шаруашылығы Аэротүсірілімі бөлімшесі ретінде құрылды.

«Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің мәселелері» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2014 жылғы 24 қыркүйектегі №1011 қаулысына сәйкес Кәсіпорынның атауы Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Құрылыс, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық және жер ресурстарын басқару істері комитетінің шаруашылық жүргізу құқығындағы «Ауыл шаруашылығы аэрофотогеодезиялық іздестіру мемлекеттік институты» (АШАИМИ) республикалық мемлекеттік кәсіпорны болып өзгертілді.

«Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика және ауыл шаруашылығы министрліктерінің кейбір мәселелері туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2016 жылғы 18 мамырдағы № 295 қаулысына сәйкес Кәсіпорынның атауы Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігі Жер ресурстарын басқару комитетінің «Ауыл шаруашылығы аэрофотогеодезиялық іздестіру мемлекеттік институты» (АШАИМИ) республикалық мемлекеттік кәсіпорны болып өзгертілді.

Кәсіпорын шаруашылық жүргізу құқығындағы мемлекеттік кәсіпорынның ұйымдық-құқықтық нысанындағы заңды тұлға болып табылады.

Кәсіпорынның құрылтайшысы Қазақстан Республикасының Үкіметі болып табылады.

Кәсіпорынның мүлкіне қатысты республикалық мемлекеттік меншік құқығы субъектісінің құқықтарын Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті жүзеге асырады.

Кәсіпорынды басқаруды жүзеге асыратын орган Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігінің Жер ресурстарын басқару комитеті болып табылады.

Кәсіпорын қызметінің мәні мемлекеттік жер кадастры үшін жерге орналастыру жұмыстарын жүргізу саласындағы қызметті жүзеге асыру болып табылады.

Кәсіпорын қызметінің мақсаты Қазақстан Республикасы мемлекеттік органдарының аэроғарыштық түсірілімдер негізінде жоспарлы-картографиялық материалға, сондай-ақ мемлекеттік жер кадастры үшін жерге орналастыру жұмыстарына деген қажеттіліктерін қанағаттандыру болып табылады.

Қойылған мақсатты іске асыру үшін Кәсіпорын мынадай қызмет түрлерін жүзеге асырады:

1) ауыл шаруашылығына арналған жерлерге, сондай-ақ басқа санаттағы жерлерге аэроғарыштық суреттер мен фотожоспарларды жергілікті жерге байланыстыру және тақырыптық шифрларын ашуды орындайды;

2) графикалық, цифрлық, картографиялық, электрондық және өзге де нұсқаларда фотожоспарлар, ортофотожоспарлар мен фотокарталар дайындайды, аэротүсірулер мен басқа да зерттеу және іздестіру жұмыстарын жүргізеді;

3) кез келген форматтағы графикалық, картографиялық және басқа материалдарды сканерлеп, электрондық жеткізгіштерге жазады және плоттерде басып шығарады;

4) күрделі құрылыс, ауылдық елді мекендерді жоспарлау және қала құрылысы үшін зерттеу және іздестіруді орындайды;

5) жер-кадастрлық карталарды жасап, басып шығаруға дайындайды;

6) облыстардың, аудандардың, елді мекендердің әкімшілік шекараларын, оның ішінде жер учаскелерінің, ерекше қорғалатын табиғи аумақтардың, орман және су қорларының, басқа да санаттағы жерлердің шекараларын айқындау, олардың жергілікті жердегі шекараларын қалпына келтіру, сондай-ақ жерге орналастыру жөніндегі жобаларды (схемаларды) әзірлеу және жасау жөніндегі жұмыстарды жүргізеді;

7) жер алқаптарының, топырақ, геоботаникалық және басқа да контурлардың аудандарын есептейді, жерді пайдалану, аудандар мен облыстар бөлінісінде жер-кадастрлық және табиғат қорғау деректерін талдау мен өңдеуді жүргізеді;

8) мемлекеттік жер кадастрын жүргізу үшін қалалар мен ауылдық елді мекендердің карталары мен схемаларын цифрлық түрде жасайды;

9) басқа қосалқы орындаушылармен, оның ішінде шетелдік ұйымдармен бірлесіп, жер-кадастрлық және табиғи деректерді өңдеудің автоматтандырылған жүйелерін құруға және енгізуге қатысуады;

10) жобалау-іздігіру және картографиялық жұмыстардың технологияларын жетілдіруге бағытталған эксперименттік және тәжірибелік-өндірістік жұмыстарды орындайды.

Кәсіпорында сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметі келесі құжаттарды әзірледі және бекітті:

- 1) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-шаралардың ішкі жоспары;
- 2) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі нұсқаулық;
- 3) Мүдделер қақтығысын анықтау және реттеу саясаты;
- 4) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясаты.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау (СТІТ) жүргізіледі.

Кәсіпорынның 1 қабатында қызметкерлер мен келушілерге арналған теледидар экранында сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл бойынша әлеуметтік роликтер көрсетіледі.

Құрылымдық бөлімшелердің басшыларына олардың бөлімшелерінің қызметкерлері жасаған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық фактілері үшін жауапкершілік туралы жазбаша ескертілді.

Кәсіпорын қызметкерлері сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартпен және Кәсіпорын саясатымен жазбаша танысты.

Лауазымды тұлғалар «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдау туралы келісімге» қол қойды.

Кәсіпорында ISO-37001 парақорлыққа қарсы күрес менеджменті жүйесі бойынша жұмыс жүргізілуде.

4. Ұйымның сыртқы және ішкі ортасын талдау

Кәсіпорынның жұмыс істеуінің сыртқы және ішкі ортасын талдау күшті және әлсіз жақтарын, жаңа мүмкіндіктер мен ықтимал қауіптерді анықтауға және жүйелеуге мүмкіндік берді.

Күшті жақтары:

1) кәсіпорын аэро және ғарыштық түсірілім негізінде жергілікті жердің фотобейнесі бар Қазақстан Республикасының аумағын ауыл шаруашылығы картографиясы бойынша көрсетілетін қызметтердің жалғыз жеткізушісі болып табылады;

2) жоғары басшылықтың қатысуы;

3) жұмыс істейтін сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс қызметі;

4) ISO 37001 стандартына сәйкес парақорлыққа қарсы күрес менеджментінің енгізілген жүйесі;

5) қызметкерлерді әлеуметтік қолдау (кәсіподақтың болуы).

Әлсіз жақтары:

Кәсіпорында білікті кадрлардың, ең алдымен инженер-картографтардың, техник-картографтардың, іздестіру жұмыстары жөніндегі инженерлердің, сондай-ақ инженер-аэрофотогеодезистердің айтарлықтай тапшылығы байқалады.

Мүмкіндіктері:

1) Кәсіпорында ISO 37001 парақорлықпен күрес менеджменті жүйесін енгізуге мемлекеттің қолдау көрсетуі;

2) аэроғарыштық түсірілімдер негізінде жоспарлы-картографиялық материалға, сондай-ақ мемлекеттік жер кадастры үшін жерге орналастыру жұмыстарына Қазақстан Республикасы мемлекеттік органдарының қажеттіліктерінің көлемін ұлғайту.

Қызмет қауіптері:

1) кәсіпорын қызметі шеңберінде сыбайлас жемқорлық ортасын қалыптастыру;

2) аэроғарыштық түсірілімдер негізінде жоспарлы-картографиялық материалға, сондай-ақ мемлекеттік жер кадастры үшін жерге орналастыру жұмыстарына Қазақстан Республикасы мемлекеттік органдарының қажеттіліктерінің көлемін азайту.

5. Проблемалық мәселелерді шешу

Кәсіпорындағы ағымдағы жағдайды талдау ПКМЖ-ның белгіленген нәтижелерге қол жеткізу қабілетіне әсер ететін және шешуді қажет ететін сыртқы және ішкі факторлармен туындаған бірқатар проблемалық мәселелерді анықтауға мүмкіндік берді.

Нәтижесінде проблемалық аймақтарға тиімді ден қоюға және басқаруға мүмкіндік беретін барынша сыни бастамалар анықталды. Оларға мыналарды жатқызуға болады:

1) көрсетілетін қызметтердің сапасын және сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін басқару;

2) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл тетіктерін енгізу;

3) менеджмент технологияларын жетілдіру;

4) мемлекеттік тапсырмаларды уақтылы және сапалы орындау, кеңістіктік деректердің ұлттық инфрақұрылымын цифрландыру және дамыту жөніндегі жобаларды іске асыру үшін Кәсіпорынды білікті кадрлармен қамтамасыз ету.

Кәсіпорын қызметіне парақорлықпен күрес менеджменті жүйесін енгізу Кәсіпорынның жұмыс істеуінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы ортасын қалыптастыруға қатысты ішкі басқару шешімдерін ретке келтіруге және оңтайландыруға мүмкіндік береді, бұл жалпы өз қызметінің нәтижелігі мен тиімділігін арттырады, сондай-ақ мүдделі тараптар үшін жаңа сенім кепілдіктерін ұсынады.

6. Мүдделі тараптардың қажеттілігі мен үмітін түсіну

Кәсіпорын ПКМЖ үшін маңызды мүдделі тараптардың тізілімін жасады. Әрбір мүдделі тарап үшін Кәсіпорында тиісті талаптар белгіленеді және қадағаланады (Қосымша).

7. ПКМЖ-ны қолдану саласын айқындау

ПКМЖ-ны қолдану саласы:

- 1) Кәсіпорынның жұмыс істеу ортасынан туындайтын сыртқы және ішкі факторларды;
- 2) мүдделі тараптардың талаптарын;
- 3) Кәсіпорын көрсететін қызметтерді;
- 4) сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін бағалау нәтижелерін ескере отырып белгіленді.

ПКМЖ Кәсіпорынның Қазақстан Республикасы мемлекеттік органдарының аэро және ғарыш түсірілімдері негізінде жоспарлы-картографиялық материалға, сондай-ақ мемлекеттік жер кадастры үшін жерге орналастыру жұмыстарына қажеттіліктерін қанағаттандыру саласындағы қызметіне қолданылады.

ISO 37001 стандартының талаптары бойынша ерекшелік 8.5.1-тармақ болып табылады, өйткені Кәсіпорында бақыланатын ұйымдар жоқ.

8. Парақорлықпен күрес менеджменті жүйесі

Кәсіпорында ISO 37001 стандартының талаптарына сәйкес ПКМЖ әзірленді, енгізілді, жұмыс жағдайында қадағаланып, үнемі жетілдіріліп отырады.

ПКМЖ тәуекелді анықтау және бағалау, сондай-ақ сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және анықтау, оған қатысты шаралар қабылдау үшін әзірленген қаражатты қамтиды.

Кәсіпорында жүйелердің тиімді жұмыс істеуіне мүмкіндік беретін СМБВ процестері мен қажетті механизмдері анықталған.

Қызмет процесінің немесе ПКМЖ басқару құралының мақсаты мен ерекшеліктеріне байланысты сыбайлас жемқорлыққа қарсы менеджмент жүйесін басқару процестерін немесе құралдарын жүзеге асыру және процестер жоспарланғандай орындалатынына, ал сыбайлас жемқорлыққа қарсы менеджмент

«АШАІМІІ» РМК «Ұйым контексті» құжаттандырылған ақпараты
жүйесін басқару құралдары нәтижелі екеніне сенімділікті қамтамасыз ету үшін
ақпаратты сақтауда құжаттандырылған ақпараттың қажеттілігі айқындалады.

ПКМЖ үшін маңызды мүдделі тараптардың тізілімі

№	Мүдделі тарап	Парақорлықпен күрес менеджменті жүйесі тұрғысынан мүдделі тараптардың талаптары
1	Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитетінің Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл қызметі	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың, сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттың, сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаттың талаптарын сақтау. Кәсіпорында сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру.
2	Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігі	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың, сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттың, сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаттың талаптарын сақтау. Кәсіпорын қызметкерлері арасында сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру.
3	Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігінің Жер ресурстарын басқару комитеті	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың, сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттың, сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаттың талаптарын сақтау. Кәсіпорын қызметкерлері арасында сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру.
4	Кәсіпорын басшылығы	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы, сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартты, сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатты сақтау. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-шаралар жоспарын орындау. Кәсіпорын қызметкерлері арасында сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру.
5	Кәсіпорын қызметкерлері	Кәсіпорында сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру (сыбайлас жемқорлыққа мүлдем төзбеушілік). Өз қызметін жүзеге асыру кезінде сыбайлас жемқорлық схемаларының болмауы. Жазалаудан қорықпай, өз күмәні туралы құпия түрде хабардар еткен қызметкерлерді басшылықтың көтермелеуі.
6	Кәсіпорынның әлеуетті қызметкерлері	Парақорлықпен күрес менеджменті жүйесі, негізгі қызметкерлерге ескертілетін шектеулер туралы әлеуетті қызметкерлердің хабардар болуы. Жұмысқа орналасу кезінде сыбайлас жемқорлық қызметінің схемаларының болмауы. Жазалаудан қорықпай, өз күмәні туралы құпия түрде хабардар еткен қызметкерлерді басшылықтың көтермелеуі.